

Bécs és a „Sárga“

A bécsi melegfürdők

Írta: dr. Landesberg Jenő

Bécs városának tulajdonában álló legnagyobb fürdőintézmény az „Amalienbad“, mely a X. kerületben levő Reumann-téren 1926 július 8-án nyílt meg. A fürdőt egyidőben 1300 személy használhatja, ebben, valamint sokszere és különféle felszerelése tekintetében is egyike Európa legnagyobb és legmodernebb fürdőintézményeinek.

A Favoritenstrasse meghosszabbított részén lévő főbejáraton keresztül a tágas előcsarnokba juthatunk, amely a fürdővendégek várakozóhelyeül is szolgál. A főbejáratnál jobbra és balra húzódik két hatalmas lépcsőzet, amely a fürdő minden emeletét érinti és amelyekről a különböző fürdő alkalmatosságok megközelíthetők. A fölépcsőzeteken kívül állandóan működésben van egy lift is, amely szintén a vendégek szállítására szolgál. A baloldali mélyített helyiségben az iszapfürdő és egyéb gyógyfürdők részére szolgáló kabinok vannak. E helyiséghez csatlakozik ugyancsak külön váróhelyiség és pihenő. E helyiségekkel szemben mosóhelyiség, azonfelül az üzemfolytatáshoz szükséges helyiségek nyertek elhelyezést.

Két felvonó szállítja a fürdőruhákat a különböző fürdőhelyiség különböző részéről, az itt lévő mosóhelyiségbe. Ugyancsak a földalatti helyiségben több raktár, gáz, víz és árammérő készülékek foglalnak helyet. Az uszócarnok alatti helyiségben a fürdő különböző céljait szolgáló gépezetek nyertek elhelyezést. A fürdőhelyiségeknek friss levegővel történő ellátására egy sajátos szellőztető készüléket állítottak fel. A Reumann-tér parkjában van az a levegőakna, amelyen keresztül friss levegőt vezetnek a fürdőbe. A fürdőhelyiség hátsó részén van a kazánház, a hozzátartozó szénraktárral. Az előcsarnokon keresztül egy szimmetrikusan elhelyezett kettős lépcső vezet az uszócarnokhoz. E lépcsőkhöz keresztül az uszócarnok első és második emelére érhető el, amelyeken az öltözőkabinok és szekrények vannak elhelyezve. Ugyanitt, mint a fürdő egyéb részében a legszigorúbban el van különítve a két nem fürdőzésére szolgáló helyiség. Az öltözőhelyiségek kiegészítésül a harmadik emeleten szekrények vannak. Az uszócarnokban 553 öltöző alkalmatosság létesült. Az uszócarnok termének elkészítésénél különös gondot fordítottak arra, hogy az, mint sportfürdő, legyen hasznosítható. Ez, állítólag az első uszócarnok, mely a nézők számára beépített tribünökkel rendelkezik. A tribünök az uszómecsenctől 2 méter távolságban, lépcsőzetesen 33 méternyre emelkednek. A padok egy erre a célra szolgáló nyílásokon keresztül a pincehelyiségbe süllyeszthetők. A különböző emeleteken lévő folyosók szintén nézők elhelyezésére szolgálnak.

Hogy a fürdőközönség a fürdőhelyiséget lábballal ne szennyezze, lábballal felszerelt közönség nem léphet át az a helyiséget, ahol a fürdőző közönség közlekedik. A kabinok kétféle nyílások. Hátról történik a beépítés és előre a fürdőhelyiség felé meztelen lábbal kell kijönni. A fürdőhelyiség minden látogatója köteles a közös medencébe történő lépés előtt lábfürdőt venni. Ugyanez, a lábfürdő kötelező azok részére is, akik az uszócarnokba óhajtanak belépni. Az uszómecsenctől 33 és egyharmad méter hosszú és 12,5 méter széles, úgy, hogy egyidőben 6 versenyző startolhat egymás mellett. A fürdő három hossza 100 méter. Az uszómecsenctől 4,8 méterig. Az uszócarnokban lévő ugró alkalmatosságok mindazt nyújtják, amelyek a műugró szívet hevithetik. Rugós ugródesszák vannak 1 és 3 méter magasságban, ugródobogók pedig 5 és 10 méter magasságban. Az uszómecsenctől kisebb méretű gyermekmedencét is csatoltak. Az egész uszócarnok mozgatható üvegtetővel van fedve, mely 30 méter hosszúságban és 12 méter szélességben 3 perc alatt felnyitható.

A fürdő negyedik emeletén vannak elhelyezve mindama fürdőalkalmatosságok, melyek a legmodernebb fürdő tartozékai. Az ötödik emeleten foglal helyet a külön férfi és női nap- és légfürdő és egy napfürdő mindkét nembeli részére. A teraszok gyeppel vannak bevonva. A Favoritenstrasse meghosszabbított részén emelkedő torony hatodik, hetedik és nyolcadik emeletén vannak elhelyezve a meleg és hideg víztartályok. A toronyépület teteje felett az oda beépített órát helyezték el. A fürdőhelyiség épülete monumentális hatásával megkapja a szemlélőt.

A fürdő látogatottságát tanúsítja az a statisztika, amely 1926-ban készült. Ez évben a fürdőt 1.112.980-an látogatták. Nem érdektelen, annak fel- emléttése sem, hogy e fürdő építésénél mennyi anyagot használtak fel. A kimutatás szerint a fürdő felépítéséhez 430 vagon cementet, 2000 vagon betonkeveréket, 910 vagon téglát használtak fel. Az építkezési költségek kb. 10.000.000 Schillinget

tettek ki.

Bécs város tulajdonában lévő meleg és gőzfürdők az 1926. évben vezetett statisztika szerint, 7.094.630 személy látogatta. Az 1925. évi népszámlálás szerint Bécs városának 1.868.000 volt a lélekszáma. Ha a Bécsben ez időben megfordult idegenek számát több százezerre becsljük is, mégis fogalmat alkothatunk a fürdők látogatottságából a lakosság tisztaságszeretete felől.

Megható az a mód, amellyel Bécs városa adózik azoknak, akik munkásságukkal a nép boldogulását és javát szolgálják. Az Amalienbad nevét Pölzer Amáliától nyerte. Emlékét pedig az a fürdőben kifüggesztett márványtábla a következő szavak-

kal örökíti meg: E fürdő Pölzer Amália nevét viseli, aki Bécs városa közseggtanácsosnője volt, 1871 június 27-én született, 1924 december 8-án halt meg. Pölzer Amália — tanítja a márványtábla — a munkásság jogainak előharcosa, ezzel egyidejűleg azonban lágy szívű és anyai gondossága, sohasem lankadó tanácsadója és segítője volt minden elnyomottnak. A közseg, ez egyszerű, a legneme- sebb tulajdonságokkal ékesített asszony emléket azzal örökíti meg, hogy legnagyobb és legszebb fürdőjét az ő nevével nevezte el.

„Vajjon-e“, mint a székelyek mondják, lesz-e Szegednek Pölzer Amáliája, akiről a város leg- ujabb fürdőjét elnevezheti?

Mindenki vegyen részt a március 1-én megtartandó „Csepel“ varrógépversenyen!

Bővebb felvilágosítást adnak az összes
„Csepel“ varrógépet árusító kereskedők.

25 értékes díj kerül kiosztásra!

Hirek

II 18. Szerda. Róm. kath. Hamv. szerda. Protestáns. Konrad. Nap két 7 óra 02 perckor, nyugszik 5 óra 27 perckor.

Somogyi-könyvtár nyitva hétköznapon délelőtti 10 órától 1-ig, délután 4 órától 7 óráig. A mu- zeum nyitva délelőtti 10-től délután fél 1 óráig.

Egyetemi könyvtár (közponi egyetem 1. eme- let) nyitva délelőtti 8—1-ig, délután 3—7-ig.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tar- tanak: Grünwald Imre, Kálvária-ucca 17. (Tel. 1225.) Just Frigyes, Petőfi Sándor sugárút 41. (Tel. 1777.) Temesváry József, Kelemen-ucca 11. (Tel. 1391.) Moldván Lajos, Ujszeged, Vedres-u. 1. (Tel. 1846.) Selmezi Béla, Somogyi-telep. (Tel. 3425.) Török Márton, Csongrádi-sugárút 14. (Tel. 1364. szám.)

Két hónapra kapja kölcsön a város a cse- peli csilléket. Megírta a Dél magyarországi, hogy a város száz csillét kap kölcsön a csepeli kikötő kormánybiztosságától a szükségmunkák cél- jaira és hogy ezeket a csilléket szombaton már vasutra is adták. A csilléket a város kéthónapi időre kapta kölcsön-mérsékelt kölcsöndíj ellené- ben, de a kultuszminiszter megígérte, hogy tekin- tetlen a szegedi szükségmunkákhoz fűződő országos érdekre, ezt a kölcsöndíjat is elengedti. A kul- tuszminiszter különben állandóan sürgeti a töl- tési munkálatok megszorítását, mert attól tart, hogy a Tisza megárad és elárasztja vízzel azokat az árterületeket, amelyekről a töltéshez szüksé- ges földet bányásztatja most a város.

Szenes Adólf székfoglalója a Pedagógiai Társaságban. A Magyar Pedagógiai Társaság szomba- ton délután 5 órakor, Budapest, a Tudományos Akadémia üléstermében felolvasó ülést tart, amely alkalommal Szenes Adólfot, a szegedi állami polgári iskolai tanárképző főiskola gyakorló-isko- lájának igazgatója. A polgári iskolai ta- nárok kiképzése a gyakorlatra címmel székfoglalóját mondja el.

Szalay József főkapitány gyász. Dr. Sza- lay József kerületi főkapitány feleségének édes- anyja, özvegy némes Kalmár Pálné, Oroshá- zán hétfőn elhunyt. Temetése szerdán délután három órakor lesz.

Előadások a Piarista Diákszövetségben. A Piarista Diákszövetség a nagybőrti vasárnapokon fél 6 órai Kezdettel a gimnázium dísztermében előadásokat tart. A sorozatot dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök nyitja meg 22-én. A többi előadások tartására dr. Henny Ferencet, dr. Juhász Kálmánt, dr. Martin Aurélt és dr. Mester Jánost kérték fel.

A mai gazdasági helyzethez igazodnak az új Del-Ka cipőárak. Kirakataink ezt meggyőzően ig- azolják.

x Dóczy fotelágy, ottomán, matrac, Híd-u. 34

Daubrawszky Viktor temetése. Kedden dél- után kísérték el utolsó útjára a belvárosi temető- halottas házából Daubrawszky Viktort, az el- hunyt kiváló hegedűtanárt. A végtisztességen nagy- gyászoló közönség jelent meg. A város képvisel- tében megjelent vitéz dr. Szabó Géza kultur- tanácsnok, a Filharmonikusok Egyesületét Ficht- ner Sándor képviselte, megjelent a városi zenede- teljes tanári kara König Péter vezetésével és sokan mások. Dr. Balogh István lelkész végezte az egyházi szertartást, majd dr. Belle Ferenc a kartársak nevében búcsúztatta el Daubrawszky Viktort, akit ezután kikísérték sírházhoz.

A kisrongyos akció képsorsolása. A Tisza- Szegedi Evezős Egylet szombat esti álarcos bál- ján tartották meg annak a jótékony célú sorsjá- téknak a nyereményhúzását, amelyen Dinnyés Fe- renc festőművész Paprikahasító lányok című ké- pét sorsolta ki dr. Aigner Károly főispán kis- rongyos akciója. A nyerő: a 367. számú sorsjegy tulajdonosa. Arra kéri a rendezőség a sorsjegy tulajdonosát, hogy szerdán délelőtti a nyeremény- tárgyat átveheti a főispáni hivatalban.

x Gép- és gyorsírási tanfolyamokra jelentkezés szerdái gyorsíróegyletnél (Honvéd-tér 4.). 278

A kisipari hitel. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a kisipari hitel feltételeinek enyhítése érdekében decemberben felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez. A felterjesztésre most érkezett meg a miniszter válasza, amely szerint az IOKS útján folyósított kisipari hite- lekhez szükséges összeget több budapesti pénz- intézet bocsátotta az államnak rendelkezésére. A visszafizetési határidőt a kormány meg- hosszabbítani nincs módjában, de ilyen irányban már tárgyalások vannak folyamatban és remélhető a határidőnek egy-két évvel való meghosszabbítása. A törlesztést illetően a miniszter hozzájárult ahhoz a könnyítéshez, hogy az ingatlan törlesztésre fel- vett kölcsönöknél az első két évben évenként csu- pán a tőkének 2 százaléka törlesztendő, míg ke- zes kölcsönöknél az első évben a felvett tőké- nek 10 százaléka, a második évben pedig 20 százaléka törlesztendő. A vidéki kisiparosság hi- teligényeinek gyorsabb kielégítése céljából tárgya- lások folynak oly irányban, hogy vidéki körzetek- ben külön hitelszervek bizassanak meg a vidéki iparosok hitelleltetésével. A vidéki hitelszervek előreláthatólag rövid időn belül megkezdik mű- ködésüket.

x P. Reich Erzsébet női divatruházása, értesülésünk szerint, nagy és kellemes meglepetésben részesíti a hölgyközönséget. Ugyanis a cég a nyugateurópai metropolisokban már régebben bevezetett rendszer szerint, elsőrendű modellek után készült, nagyon szép és feltűnően olcsó, tavaszi kabátokat, ruhát, kosztümöt és komplét hoz forgalomba. Ezekből vasárnap, 22-én délelőtti 11 órakor üzletében próbakísaszonnyokkal nyilvános bemutatást tart. 284